

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétlőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kéziratot nem adhatnak vissza.	Előzeteskiadás a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfehérvár, szt.-István-tér 1.	Felelős szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótársadalmos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 ft — kr. Félévre 3 ft — kr. Negyedévre . . . 1 ft 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronkint 50 kr. Többzöri hirdetéseknel engedélyez
---	---	--	--	---

Merénylet a jogbiztonság ellen.

(g. a.) A házassági perek illetékeségére vonatkozó igazságügyminiszteri rendelet merénylet az alkotmányos kormányzati rendszer, a fennálló törvények, a jogbiztonság ellen. E rendelet megállapítja az új házassági törvény alapján folyamatba teendő házassági perek illetékességét és azt mondja, hogy ezen perekben a polgári perrendtartás 36. §-ában körülírt illetékesség irányadó. Epen ezen határozásban rejlik a rendelet törvénytelensége, mert az idézett szakasz csupán csak a mindkét felekezeti evangélikusok, az unitáriusok és az izraeliták válópereire korlátozza az illető házassági perek utolsó együttlakása területén levő törvényszékek illetékességét, míg ellenben a mult héten kiadott igazságügyminiszteri rendelet ezen törvényszékek illetékességét kiterjeszti az ország minden felekezeti polgárainak való pereire egyaránt.

Ime, az a liberális kormány, mely a törvények feltétlen tiszteletét követeli az ellenzékétől és különösen az elnyomott katolikusoktól, ugyanaz a kormány most tul teszi magát a törvényen s az egyedül illetékes faktor, az országgyűlés és a korona nyers brüszkirozásával, a törvényhozás útján kívül egyszerű rendelettel változtat egy fennálló törvényen és a végrehajtó hatalom szabad zsákmányává teszi a bírói illetékeséget, mely mindenütt a világon és Magyarországon is a jogbiztonságnak egyik legfőbb garanciája. Mi korlátozza már ezt a kormányt, ha már a törvényt sem tiszteli? És mit szólunk ahhoz, hogy a liberális sajtó által gyártott liberális közvélemény ujjongva üdvözli ezt a törvénytípust?

A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869: IV. tc. 21. §-a így szól:

„A törvényben meghatározott bíróságokat megszüntetni vagy azokon kívül más bíróságot, bármi szín és cím alatt felállítani s a bíróságoknak a törvényben megállapított illetékességén, vagy területén, ugyszintén a bírák számán, a törvényhozás útján kívül változtatni nem szabad.

A magyar törvényhozás e szakaszban ünneplés tilalom szankciója alá helyezte az alkotmánynak, a polgári szabadságnak és az általános jogbiztonságnak legfőbb biztosítékait és az alkotmányos kormány, a parlament becsületére és tisztességére bízta ezen közjogi alaptörvény oltalmát és védelmét. És ime, a kiegyezés huszonnyolcadik évében a Bánly-kormány vetemedett azon szomorú bátorságra, hogy rést üssön egyik alap-törvényünkön.

Erdély igazságügyminiszter rendelete, ismétljük, nem egyszerű törvénytörés, hanem büns merénylet a törvényben kimondott jogbiztonság ellen. Az annyira szidott Tisza-kormány a törvényhozás útján kísérelte meg a bírói függetlenséget megcsorbítani, de az egész ország felháborodott ezen kísérlet ellen és megihusította a vállalkozást. A Bánly-kormány e kísérletnél is többet mer. Egyszerűen brüszkirozza a törvényhozást és ennek háta mögött és tudta nélkül rendelet útján szegi nyakát annak a szabadságjognak, mely abban a megnyugtató biztonságban áll, hogy semmiféle bíróságnak törvényben megállapított illetékesége reájuk a korábbi illetékeséget expresse módosító külön törvény hozatala nélkül ki nem terjeszhető.

Hiszen ha a kormány így, kényekedve szerint egy fennálló törvény határozott tilalma ellenére új bírói illetékeségeket dekretál, vagy a megszorított illetékeséget másokra is kiterjeszti, akkor, ha a törvényt tisztelni tudó közvélemény továbbra is megmarad tétlenségében, misem áll útjában annak, hogy a kormány ugyan csak rendeleti uton létező bíróságokat megszüntethet, újakat felállíthat, azoknak kerületeit és a bírák létszámát megváltoztathatja, mert hiszen mind ezt ugyan oly erővel tiltja az idézett 1869: IV. tc., mint azt, hogy a bíróságnak a törvényben megállapított illetékességén változtatni a törvényhozás útján kívül nem szabad.

A polgári perrendtartásnak azt a szakaszát, mely az evangélikusok, unitáriusok és izraeliták házassági pereiben a házassági perek utolsó együttlakásának helye után szabja meg és

csak ő reájuk korlátozza annak a törvényszékek illetékességét, melynek területéhez ezen utolsó együttlakás helye tartozik, a »bírói illetékeségről« szóló fejezet foglalja magában. Énnél fogva a bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvény tilalma folytán ezen a szakaszban a törvényhozás hozzájárulása nélkül változtatni ép úgy nem szabad, mint egyikén sem azoknak a szakaszoknak, melyek a bírói illetékeségről szólnak. Ha tehát az igazságügyminiszteri rendelet százszor is azt parancsolja a kir. bíróságoknak, hogy az egyházi bíróság részéről áttett perekre nézve ők állapíthatják meg, hogy abban »az 1894. XXXI. tc. hatályossága területén melyik kir. törvényszék az illetékes«, ezt a parancsot a kir. bíróságok esküszegés nélkül nem teljesíthetik.

Az egyházi bíróság a folyamatban lévő házassági pereket az 1894. XXXI. tc. 137. §-a értelmében nemcsak hogy kötelezve, de jogosítva sincs a kir. bírósághoz áttenni, mielőtt a perekre nézve a kir. bíróságok illetékesége meg nem állapítható. Ez pedig csak törvényhozási uton, a házassági perrendtartás által történhetik. És ha találkoznék valamely magyar törvényszék, mely az előtte újból megindított, illetőleg folyamatba teendő vegyes vagy tisztán kath. házassági perben helyi illetékességét Erdély miniszter törvénytelen parancsa alapján megállapítaná, reméljük, hogy a m. kir. Kuria, mely épen a kérdés nagy közjogi pontosságánál fogva perjogilag van hivatva dönteni házassági ügyekben az illetékeség kérdése felett akkor is, ha a két alsóbíróság ítélete egybehangzó, meg fogja védeni a miniszter rendeletével szemben is a bírói hatalom tekintélyét és becsületét és az érvényes jogrendet.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter korábban az országgyűlés színe előtt több ízben is megígérte, hogy elkészíti és a Ház elé terjeszti a polgári házasságjog folytán szükségessé váló új házassági perrendtartásról szóló törvényjavaslatot. Szilágyi azóta megbukott, a nélkül, hogy teljesítette volna ígérését. Utódja már nem ért rá az új házassági perrendtartás elkészí-

tésére és mivel hogy jam proximus ardet Ucalegon, mivelhogy küszöbön áll a polgári házasság életbeléptetése, a házassági perekről pedig valahogyan intézkedni csak kellett, energikusan és echt liberális módon segített a bajon: törvényt sértett, merényletet intézett a jogbiztonság ellen, mert hát októbernek elsején be kell rukkolni....

— **A püspöki kar és a néppárt.** A liberális sajtó folytatja oda irányuló kísérleteit, hogy a püspöki kart ellentétbe helyezze a néppárttal. Legújában a „Magyar Hírlap“ az egyházpolitikai törvények végrehajtása alkalmából kiadandó közös pásztorlevélről ír egy csomó valótlanosságot és lehetetlenséget és többek közt azt mondja, hogy a főpapok közül csak az elenyészően kisebb u. n. Steinerpárt óhajtja a néppárt szervezésének folytatását, míg az igazán ellenzéki vezérlő főpapok közül is nem egy belátja, hogy egy ilyen pártpolitika folytatása nem használna sem személyüknek, sem a katolicizmusnak. A főpapok túlnyomóan nagy része nem engedi át magát a néppárti politika céljainak, sőt maga Róma is lemondott a törvények elleni igazgatásról. Nos, mi biztosíthatjuk a „Magyar Hírlap“-ot, hogy ha létezik is a püspöki karban egy u. n. Steiner-párt, akkor ezen Steiner-párt tagjai az összes főpapok. — A „Pester Lloyd“ dr. Molnár Samu esetéről írva, ugyanazon rosszhiszeműséget és egyházjogi tájékozatlanságot árulja el ebben, melyet előtte már a „Pesti Napló“ és a „Szabad szó“, valamint egyes vidéki lapok tanúsítottak és a melyről már a multkor alaposan lerán-

tottuk a leplet. És ezen ingadozó alapra építi a „Pester Lloyd“ azon állítást, hogy a székesfejevári egyházmegyében csak azon papok számíthatnak előléptetésre, kik föltétlenül követik dr. Steiner Fülöp megyés püspök azon parancsát, hogy a néppártot a templomban, a szószékről is támogassák. De a kormány német felhívatalosa még tovább megy csunya gyanúsításaiban és álszenteskedő sajnálkozással ad kifejezést azon aggodalmának, hogy a kiadandó közös pásztorlevél szavai a béke és mérséklet szavai lesznek ugyan, de alattomban még is törvénysértésre fogják fanatizálni a hiveket. Mídon a legmélyebb felháborodással visszautasítjuk ezen, nemtelen gondolkodásra valló inszinuációkat, kérjük t. lapársunkat: próbálja elfogulatlanul vizsgálni a liberális kormány agitációját az egyházpolitika mellett. A miniszterek egymásután nagy applomball, hirdetik a törvények tiszteletét — és az életbeléptetési rendeletekben egymásután sértik a fennálló törvényeket. Az egyházpolitika életbeléptetése nagy aggodalmakkal tölteti el a liberális tábor, mert különben nem fordulna már most olyan csunya eszközökhöz, mint a minő a gyanúsítás.

A választási jog elkobzása.

— M o z a i k . —

(—c.) A Bánffy-kormány bámulatos kitarással folytatja a nemzet megbökéltetését. Az ezredéves ünnepélykor megakarja mutatni a világnak, hogy Magyarország testetül-lelkestül liberális és hogy az egyházpolitikai reformokat az egész ország helyesli. Valószínűleg e célból tisztítja meg a jövő évre szóló választási lajstromokat az ellenzékétől,

hogy aztán utánozva a szomorú emlékü Paskievics generálist, esztendőre nem ugyan az orosz cárhoz, hanem egy sokkal hatalmasabb urhoz, Z a d o k K a h n párisi főrabbihoz körülbelül ily tartalmu táviratot intézhessen:

— *Magyarország főrabbiadogdái előtt hever.*

A tegnapi postával egy igen érdekes reklamáció másolatát kaptuk közlés végett, melyből kitünik, hogy a híres nyitrai névjegyzék mintája szerint most már másutt is hamisan írják be a választókat. A figyelemre méltó reklamáció így hangzik:

Tekintetes Központi Választmány!

Szombathely.

A Német-Ujvári (Vasm.) választó kerülethez tartozó Kukméri körjegyzőségbe bekebelezett Vaskut község orsz. képv. választási névjegyzéke az összeírásai küldöttség által az 1896. évre elkészítettén s a tek. központi választmány által az 1874. évi XXXIII. ta. 42. §. alatt előszabott módon közszemlére kitétetvén dacára, hogy egyidejűleg a §. értelmében szerinti közhírre nem bocsátottott is ki arra vonatkozólag, hogy ezen névjegyzék ellen a 44. §. értelmében felszólalni is lehet, én mégis idejekorán beletekintvén a névjegyzékbe, s ebben neveinket hibásan írva találtam, ez ellen ezuttal bátorodom felszólalni.

A lajstromban ugyanis ezek a hibásan írt nevek:

Klavetsky József 17. hrsz. a.

Klavetsky András 6. hrsz. a.

Klavetsky Pál 40. hrsz. a. állanak helyes nevek helyett:

Klanátsky József 17. hrsz. a.

Klanátsky András 6. hrsz. a.

Klanátsky Pál 40. hrsz. a.

Minden későbbi félreértés céljából kérem tehát a tek. közp. választmányt, méltóztatassék ezen hibásan írt neveinket utólagosan helyesben a névjegyzékbe beleírni s arról engem értesíteni.

Vaskut, 1895. július 9-én. Tisztelettel

Klanátsky József.

TÁRCA.

Szeretlek . . . *)

Szeretlek téged, miként szereti
A galamb pelyhedző fiát,
S a nap hevétil hervadó virág
A regg üde harmatát.

Szeretlek, miként zsongó méhecske
Az ébredő kikeletet,
Mint a dalos ajku kis csalogány
Az illatos zöld ligetet.

Szivembe Istenem s hazám után
Első helyt foglalja képed.
Nincs földnek s tengernek anyi kincse,
A mi pótolhatna téged.

Szeretlek, s mert a szent szeretetre
Te általad tanítottam,
Azért tudlak oly forrón szeretni
Én édes, drága, jó anyám.

ZALA MARGIT.

Egyről-másról.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája. —

A fővárosi munkások körében mozgalom indult meg a szocializmus ellen. Csak őszinte örömmel tölthet el ez a hír mindenkit, a ki aggodalommal szemlélte

*) Ezen költeményt mutatványnál közöljük, Zala Margit: „Füzér az élet kertjéből“ című, sajtó alá rendezett költeménykötetéből. Zala Margit — Kozárdi Clementin álnév alatt is írt költeményeket. A költőre egy koronával lehet előfizetni s hogy a nyomtatandó példányok száma felül tájékozhaszna magát, kéri az előfizetéseket augusztus hó 15-éig „Zala Margit Kolozsvár“ cím alatt beküldeni. Az előfizetők a munkát bérmentve fogják megkapni.

közéletünk anyai szomorú jelenségét, melyek között kétségkívül kiváló helyen áll a szocializmus. Veszedelemes jelenség e tan elterjedése mindenütt, de vésztréjt különösen nálunk, Magyarországon. Veszedelemes, mert vallásellenes és hazafiatlan. Egy magában véve szép eszmét visz harcba (az emberek egyenlőségének eszméjét), de megfosztva attól, a mi benne eszményi, nagy emberek nagy tévedését, az örök igazság után kutatható, de a kutatásban nem a hit világosságát, hanem az emberi bizonytalan tudástól vezérelt lánghelmék gyötrött agyának álmoképeit magyarázza meg a sorsával elégedetlen népnek a föltudós charlatánok nagyszájúságával; fanatizálja a népet, mely azután megvalósíthatatlan, előtte érthetetlen elveként megtagadja Istenét, hasájt, megveti a sorsának javítására tett békés kísérleteket, harcot kíván, mielőtt tudná a béke föltételeit, lobogó lángokat, mielőtt oltóanyag után nézne, rombolást a nélkül, hogy csak sejtene is, mit épít a romokból.

Ezért veszedelemes a szocializmus általában.

Nálunk pedig különösen veszedelemes azért, mert alapjában támadja meg azt az intézményt, mely hazánk anyagi jólétének főtenyezője: földmívelésünket. Vagy ki ne látna, a ki csak némiképp figyelemmel kísérte a szocialista agitációt, hogy ez nem irányul annyira — legalább nálunk nem — a fővárosi gyárosok, mint inkább a vidéki kis- és nagybirtokosok ellen. (Hogy ez így van, bizonyítja a föntemlített mozgalom, mely a fővárosban a keletkezett.) Nom az ingó tőkét akarják, hanem az ingatlant!

Mi lehet ennek az oka?

Talán a vidéki munkások rosszabb helyzete?

Semmi esetre!

Hiszen a városi munkás — tekintve zárt helyen, fulladt levegőben végzett munkájának szervezetpusztító voltát, tekintve anyagi szükségleteit — mindezeket tekintve véve a városi munkás helyzete sokkal sulyosabb, mint a mezei munkásé?

Tehát mi?

Nagyon egyszerű.

A földbirtokosok — nagyrészt — keresztyények, a gyárosok — zsidók. A szocialista pedig nálunk csak felorészben szocialista, felerészben zsidó (legalább a mennyire ez a fogalom a kapzsiság kifejezése.)

A szocializmus nálunk csak a judaizmus másalakja, mely alak édes szülőjének, a szabadelvűségnek, végnapjaiban ébred életre igazán.

Minő pusztulást képesek előidézni az ilyenmü törekvések még eredetiségükben is, megmutatta a mult századvégi francia forradalom.

Minő irtóztató hatásuk volnának most, mikor az ünérdek, a materializmus posványába merültek végképen, mikor alárc lett belőlük egy husos fazekek föltő félkegyelmü nép számára, mikor kufárok lettek hirdetőikből, — azt csak akkor volnának képesek fölérni észszel, ha ez elvek érvényesülének.

Ennek az érvényesülésnek áll utjába az említett szocialista-ellenes mozgalom, melytől sokat remélünk már csak azért is, mert a baj főhelyén, a munkások között indult meg.

Az előbbiek alapján kutatva az okot, melynél fogva a szocializmus hazánkban olyan rohamosan tért hódított, csak egyet találunk és ez a szabadelvűségnek háromvitédes uralma. Ez az átkos rendszer hirdette az ember és ember közti egyenlőséget,

könyvezetők teendőket. Baranyamegye közigazgatási bizottságának keddi üléséből kifolyólag tudomására fogják hozni a miniszternek, hogy Baranyában évi 400 frt-ért megbízható embert kapni lehetetlen. A miniszter úgy fog különben magán segíteni, hogy felszólítja a kis szolgálati tisztviselőket, a nyugdíjas embereket (a kiket más pályán használni már nem lehet), a segédjegyzői állások elfogadására. Azt reményli ugyanis, hogy ezek örülni fognak, ha nyugdíjaikat 3-400 frt keresettel megtoldhatják. Bravó?

Borsód vármegye törvényhatósága szintén kiküldte azt a bizottságot, a mely a megye területén miniszteri jóváhagyás értelemben felállítandó állami anyakönyvi hivataloknak, az arra hivatott egyénekkel a kör- és községi jegyzők köréből leendő betöltése iránt elkészítendő javaslat betérjesztésével volt megbízva. Néhány nappal ezelőtt a bizottság átküldte a megye főispánjához, dr. Miklós Gyulához munkálatait. A főispán azonban a javaslatot, mert annak egyik pontja, mint elvi megállapodást tartalmazza: hogy izraelita vallású községi vagy körjegyző anyakönyvvezető nem lehet, visszaküldte a bizottsághoz, hátrahatóván, hogy a tizenkilencedik század végén, az egyházpolitikai szabadelvű törvények győzelmének korszakában ilyesmi Magyarországon képtelenség. Éljen!

Temesmegye közigazgatási bizottsága elhatározta, hogy a belügyminiszterhez jelentést tesz, hogy a házasságkötésekkel valamennyi anyakönyvvezető megbízassék. Ez a határozat, tekintve azt, hogy Temesmegye közigazgatása liberális értelemben mintaszerű, — ditto mintaszerű.

Győr megye közigazgatási bizottsága is kijelölte már azon boldog honfi- és kortársainkat, a kiket anyakönyvvezetőkké való legkegyelmesebb kinevezés végett a belügyminiszter ur ő exiája elé fog legalázatosabban terjeszteni. A díszes gárdában van a 38 jegyzőn kívül, kik mind rendes anyakönyvvezetőknél vannak designálva: 1 jegyzőhelyettes, 15 r. kath. tanító, 3 ág. ev. és 5 ev. ref. tanító, 5 postamester, 1 gyógyszerész, 9 községi bírósági, 1 közs. pénzáró, 1 földbirtokos és 1 magánzó. Győrszigeten a helyettes is végezhet „esketőseket”. Gönyűn pedig, hol Móróc János postamester lesz az anyakönyvvezető, helyettes főbőleles. A mi a helyetteseknek kijelölt róm. kath. tanítókat illeti, azt hisszük, hogy az egyházmegyei hatóság megfogja zavarni a kormány cirkulusait és egyszerűen meg fogja tiltani a kath. tanítóknak, hogy állami teendőket vállaljanak el.

A belügyminiszter jóváhagyta a Hódmező-Vásárhely törvényhatósága által elfogadott határozatot, a mely szerint „Közművelődési alalmazottak” famózsos cím alatt egy anyakönyvvezető, egy helyettesi, egy irnoki és egy szolgai állást rendszeresít s az anyakönyvvezető évi javadalmazását 1400 frt fizetés és 200 frt lakbérben, az anyakönyvvezetőhelyettes javadalmazását 1000 frt fizetés és 150 frt lakbérben, az irnok fizetését 500 frt, a szolga illetményét 240 frtban, a kögyűlés határozatához képest megállapította, jelezvén egyúttal, hogy a fizetéseket az év október 1-sajétől kezdve már folyósítja is. A dologi kiadások fedezésére, tekintettel a város zavaros pénzügyi viszonyaira, a miniszter szintén utalványozni ígért 1000 frtot. Végül utasította a közigazgatási bizottságot, hogy az állásokra tizenöt napi határidővel hirdesse ki a pályázatot s a beérkező kérvényeket augusztus 10-ig mulhatatlanul terjesztesse elő. Az anyakönyvvezetői állásra a törvényhatóság valamennyi tisztviselője folyamodni szándékozik.

Wlassics miniszternek az izraelita országiródjához intézett és általunk már ismerte-

tett leiratához a „N. U.” ezeket jegyzi meg: „Sem Wlassics, sem Zsilinszky ur hivatali minőségében nincs jogosítva az állami anyakönyvezésről szóló törvénnyel szemben érvényben tartani az 1888. évi 1191. szám a kibocsátott rendeletet, mely egyebek között „az izraelita anyahitközsegek székhelyein kívül lakó jegyes felek kihirdetését” szabályozza. Épp ily kevéssé van joga a kormányknak elrendelni azt, hogy az állami anyakönyvezésről szóló törvény hatályba lépte után új bejegyzések céljából akár a zsidó, akár más felekezetet köteles legyen anyakönyvvezetőt tartani. Nem ártott volna, ha azok az urak, kiknek kezén a legújabb vallás- és közoktatási miniszteri rendelet megjelenése előtt keresztülment, annak aláírása előtt a nagy ügybuzgóság mellett arról sem feledkeznek meg, hogy legalább észszerű és törvénybe ne ütköző legyen az, a mit rendeleteleg meghagynak”.

Pozsony város főiratot küldött a belügyminiszterhez, a melyben állami anyakönyvvezetőt kér: a miniszter felelete tagadó volt. A municipális választmány azonban nem volt hajlandó az anyakönyvvezetésre új hivatalnoki állásokat nyitni, hanem tovább is ama nézete mellett maradt, hogy az új intézmény érdekében állami anyakönyvvezetőt hivatali szervezzen a kormány Pozsonyban. Most érkezett le a miniszter válasza, a melyben a városi tanácsot értesíti, hogy az anyakönyvvezetésre állami hivatalnoki állásokat szervezett és pedig: egy anyakönyvvezető állást a IX. rangosztályban (1300 frt fizetés, 280 frt lakbér), egy segéd-anyakönyvvezető állást a X. rangosztályban (500 frt fizetés, 245 frt lakbér), egy irnoki állást a XI. rangosztályban (500 frt fizetés, 210 frt lakbér), egy hivatali szolgai állást (360 frt fizetés). A miniszter egyszersmind felhívta a városi tanácsot, hogy hirtessen pályázatot 14 napi határidővel és a véleményével ellátott folyamodványokat augusztus hó 10-ig terjessze föl.

Házkutatás egy káplánnal.

Felháborító, a liberális érába tökéletesen beleillő esetről értesít bennünket ráckevei tudósítónk. Az ottani káplánnal házkutatást tartottak, csak azért, mert a káplán hír szerint pénzt gyűjtött az igazságtalanul elítélt Lepsényiért.

Az eset a következők:

F. hó 11-én d. e. 11 óra tájban díszes menet vonult végig Ráckeve főutcáján; megeselekedtek pedig e díszfel- (vagyis joggal mondvá le-) vonulást a következők: Csapó Lóránt szolgabíró, Magdiics András községi másodbíró, Gondócz János községi irnok, a csendőrsvezető és a községi kisbíró (kár, hogy Nyitráról nem kértek egy század katonaságot is kölcsön.) Nagy dologban járt el a mindenható állam eme teljhatalmu hadserege; nem kisebb feladat várt rá, mint a plébánián az egyik káplán-szoba megostromlása és ki-kutatása. Meg is oldották feladatukat derekasan. Az előhívott lakatosal felnyitvatván a zárat, végig vizsgálták minden gyanus nyomtatványt és iratot, és a $\frac{3}{4}$ órákor befejezett nyomozás eredményeként elvittek nagy diadalal egy „Magyar Néplap”-ot és egy a laphoz mellékelt üres gyűjtővet. Leginkább pénzt kerestek, de nem találtak egy fillért sem.

Történt pedig mindez azért, mert Knezits József segédlelkész feljelentették, hogy egy börtönbe vetett gonoszavó, a recipiált hazafiak sorából összeállított bírósága által elítélt Lepsényi Miklós számára pénzt gyűjtött. Szerenésje volt az illető segédlelkésznek, hogy épen Szekesfejérvárról volt primicián, különben talán rögtön kitekerik a nyakát vagy legalább is vasra verik.

Országszerte adakoznak, gyűjtenek

Lepsényi számára s az adományokat nyilvánosan, hirtelileg nyugtázzák s mégis a ráckevei szolgabírói hivatal tisztviselőire volt szükség, hogy megtudja a világ, mily gonoszúságot követnek el azok, kik őt segíteni merészlik. (Zárjel között megjegyzem, hogy a fent említett szolgabíró, a társadalmi rend erélyes öre, volt az, ki a kath. hivat nyilvános körmenetén 3 ízben keresztül hajtattott.) Eddig a történet. Amde ne gondolja ebből senki, hogy a ráckevek talán irigylük Lepsényitől az adományokat. Dehogy! miattuk bátran gyűjthetnének akármennyit; egész más oka van ennek a hivatalos hajsziának. Régóta szeretnének Knezits Józseftől a ráckevei urak szabadulni, mert ő „dulta fel” leginkább azt a „szép egyetértést és békét”, mely itt a katolikusok és reformátusok között eddig fennállott.

Persze most már az iskolák elköszítése sem megy oly simán, mint az itteni urak szeretnék, és — mint egy „jó kath.” uri ember magát a plébánián kifejezte — „a püspöki erőszakoskodásoknak véget vetni” sem oly könnyű dolog, mint ahogy ők gondolnák, a katolikusok körmenetén sem lehet már tetszés szerint keresztül hajtani stb.

Ez fáj ezeknek a jó uraknak s ezért ragadták meg két kézzel az alkalmat, hogy Knezits Józseftől végre így megszabadulhassanak. Ez az igazi ok és egyúttal cél is, mely Ráckevegen a pacifikálás fent leirt módját, a „hecekáplánok”-nak a föld színéről való eltörlésének ezen legújabb eszközt feltaláltatta és a hivatalos apparátust a szolgabírótól egész a kisbíróig mozgósította.

A továbbiakat kíváncsian várjuk.

BELFÖLD.

— **Kath. körök.** Az akai és ács-teszéri katolikus népkörök alapszabályait a belügyminiszter, mint örömmel értesülünk, a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **A nunciussért.** Ujabbán a párkányi, b-szombathelyi, malacskai segéd- és kecseli kerületek papsága tiltakozott a Bánffy báró miniszterelnök által Agliardi nunciust elkövetett sértések ellen.

— **Kossuth Ferenc nyaralása.** Ugy volt tervezve, hogy Kossuth Ferenc a nyáron elmegy agítálni Miskolcra, Nagyváradra és Szegszárdra az utóbbi városban pedig találkozik és kibékül (vagy mások szerint, még jobban összetűz) Ugron Gáborral. E hír azonban hirtelen alapos változást szenved, a mennyiben Kossuth Ferenc e hó 15-én három hónapi tartózkodásra Olaszországba megy. Kossuth Ferenc vagy nem akar többé részt venni az ország békéjének olyan megbontásában, aminőre Eötvös Károly serkentette, vagy pedig belátta, hogy agitációjának nincs és nem is lesz sikere. Akármint történt, Kossuth Ferenc jól teszi, ha nyaralni megy.

— **Érdekes beszámoló.** Esterházy Mihály gróf, a szempcei kerület orsz. képviselője nyílt levelet intézett választóihoz, melyben kijelentve, hogy a nemzeti párt folytatni fogja küzdelmét a párt- és hatalmi érdekeket szolgáló kormány ellen, igen talpraesetten nyilatkozik a peersubról és az Agliardi-ügyről. Az új mágnások — ugymond — nem érdemeikért emeltettek ezen grófi, vagy bárói rangra, hanem csakis azzal a leplezetlen záradékkal, hogy a főrendiház mackas ellenállását az egyházpolitikai törvények meg nem szavazott részével szemben megtörik. Oseink életüket, vérüket áldozták a hazáért; ezért kaptak kitüntetések, mi pedig megelhetjük, hogy bizonyos összegért megvehető lesz a grófi vagy hercegi cím. Csak hogy az ilyen nemesség pénzt ad, kormányra hiven szavaz, de veszély esetén menti irháját, vagy épen az erősebb pártjára áll. Az Agliardi-ügyről azt mondja: Esterházy Mihály gróf, hogy a kormány nemhogy diadal nem aratott, hanem csak enyhén szólva könnyelműséget tanusított. Ebben az ügyben a

kormányának nagy hűhóval kihirdetett álláspontja egyszerűen kudarcra végződött, mert az a bizonyos jogyzék sem eddig nem ment el Rómába, ezental sem fog elmenni. Ha Agliardi jogtalanul avatkozott belügyeinkbe, akkor a kormány azt megtorlatlanul hagyta, ha pedig nem eszelekedett így az a nuncius, akkor kvalifikálhatlan könnyelműség volt a megrendelt interpelláció és a miniszterelnöki fenyegetődzés.

A szociáldemokraták ellen.

Az iparos-íjfék országos egyesülete az ország valamennyi iparos munkásához és hasonló célú egyleteihez felhívást intézett, mely határozottan állást foglal a szociáldemokraták ellen és lendületes szavakkal felszólítja a hazafias munkások, óvják meg hazafiságukat. A felhívás többek közt felsorolja a munkások ismeretes követeléseit (munkanélküli munkások segítése, munkások oktatása, társadalmi osztályfalak ledöntése, a legszélesebb alapon fekvő munkásvédő törvények, általános választási jog stb.) s végre kijelenti, hogy a nemzeti demokraták irodája Budapest, népszínház-utca 11. sz. a. van, látni való, hogy a nemzeti demokratákat jóformán csak a nemzeti jellag választja el a szociáldemokratáktól. Egyekben nincs közöttük eltérés, *Erre jól figyeljenek a kath. legényegyletek.*

KÜLFÖLD

Németország. A 42. németországi katolikus nagygyűlés f. évi augusztus 25-29-ig lesz Münchenben. A nagygyűlés tb. elnökei: Dr. *Malsen* Lajos báró főkamrás, dr. *Kronast* prépost és *Radspieler* József müncheni városi tanácsos; elnökei: *Preysing-Lichtenegg-Moos* Konrád gróf *Geiger* József képviselő, és *Leib* építész. Az előkészítő bizottságban számos egyetemi tanár, író ugvari méltóság, művész és iparos van.

Franciaország. Párisból telegrafálják: A minisztertanács elhatározta, hogy a baccalaureatus (érettségi bizonyítvány) megszerzésére szükséges tárgyak közé ismét fölveszik a hit- és erkölcsöt. Ime még a szabakművészek által kormányzott Franciaországban is belátják a vallás-erkölcsi nevelés szükségességét, míg a Regnum Marianumban szíval hirdeti ugyan a kormány a vallás tisztelétét, de éppen ellenkezőleg eszelekszik.

Telefon-jelentések.

Budapest, jul. 13

Yajda Ödön zirci apát nyílt levele dr. Steiner Fülöp püspökhöz.

Yajda Ödön zirci apát a Molnár-ügyből kifolyólag a következő nyílt levelét intézte dr. Steiner Fülöp megyés püspökhöz:

Méltóságos és Főtisz telendő meggyés Püspök Ur!

Kegyes jó uram!

Elképzelem, hogy kinosan érintette Méltóságod főpásztori szívért ama nyilatkozat, mely dr. Molnár Samu aláírásával a »Magyar Allam« július 9-iki számában látott napvilágot, melyben Méltóságod úgy állítottik oda, mint a ki »rosszul informálva« szent rendünk féltékenyen őrzött ősi jogaiba bele avatkozott és ennek a rendünkkel szemben jogtalan beleavatkozásnak ugyancsak »hamis információk« alapján én »propter bonum pacis« engedtem!

Mínt hogy intézkedéseimért a felelősséget hordozni ugy lelkiismeretemben, mint a nyilvánosság előtt kötelességemnek ismerem, egy pillanig sem engedhetem, hogy egy önfeleledt szerzetesi nyilatkozat Méltóságod magas személyét a közönség előtté misztifikálja és kije-

lentem, hogy fentnevezett szerzetesemet épen úgy, mint a többi szent rendem féltékenyen őrzött ősi jogai alapján, t. i. **senki kedvéért fel nem adható apáti jogaimból kifolyólag** helyeztem át, azt ciszserűnek és mellőzhetlennek találtam.

Méltóságod irányomban és rendem iránt mindig jóindulattal viseltett és szíves hajlandóságát számtalanszor tanusította és én kegyes főpásztori jóindulatát és szíves hajlandóságát magamtól és rendemtől **egyik szerzetesem tapintatlansága** által elkoboztatni semmiképen sem engedtem.

Nem fogja talán rossz néven venni tőlem Méltóságod, hogy nyilvánosan megjelent nyilatkozatra nyilvános uton intézem Méltóságodhoz e sorokat, kérvén, tartsa meg velem együtt rendemet továbbra is azon kegyes hajlandóságában, melynek bizonyítékait már annyiszor tapasztaltuk.

Méltóságodnak

Zirc. 1895. július 12-én

alázatos szolgája

Vajda Ödön.

(Mínt hogy a zirci apát ezen nyílt levele a leglátározottabban dezavualja dr. Molnár Samu állításait, és minden tekintetben igazolja az általunk vélelt álláspontot, tartózkodunk a nyílt levél kommentálásától és most már csak arra vagyunk kíváncsiak, mit szólnak hozzá azon székesfejérvári és budapesti lapjaink, a kik oly aminozitással fogadták védelmükbe Molnár Samut? — Szerk.)

TÁVIRATOK.

Szent-Pétervár, jul. 13. (Ered. táv.)

A cár és neje tegnap Peterhofban az abossyniai negus rendkívüli követét fogadták, ki a cárnak az I. Salamon-rendet, egy 6-kori evangéliumot és egy arany keresztet nyújtott át.

Róma, jul. 13. (Ered. táv.)

Városzerte kinos feltűnést kelt, hogy a képviselőház tegnap nagy többséggel visszautasította *Nicolò*-nak azon indítványát, mely szerint a népet kell megkérdezni, hogy nemzeti ünneppé kell-e emelni azt, hogy Cadorna tábornok 1870. szept. 20-án elfoglalta a pápától Rómát. A tegnapi szavazást újabb jeléül tekintik annak, hogy a mai olasz képviselőház fél a nép megkérdezéséért, mert a nép nagy többsége a pápaság mellett van.

XIII. LEÓ pápa a kath. legényegyletekről.

Szentséges urunk XIII. LEÓ pápa a kath. legényegyleteket a további működésre buzdítandó, az egyletekhez a következő brávót intézte:

Örök emlékeztül. Tudomásunkra hozatott, hogy a kölni egyházmegyében legelőször megalakult iparos ifjak jámbor társulata, Isten kedvezéséből oly elterjedésnek örvend, hogy most már egész Németország, Ausztria és Magyarország, valamint Svájc egyházmegyéiben is megalakult; mely fioktársulatokra osztva, azok mindegyike papi elnökkel bír. Míntan pedig ugy a kölni fioknok, mint a fioktársulatok elnökei, nemkülönben az ezen társulatokba felvett többi keresztény hívők is, azon forró kérdéssel fordultak hozzánk, miszerint az annyira áldásos intézményt, mennyei malasztok adományával, melyek kezelőjéül és osztogatójául minket hatalmazott föl a Főlséges, gazdagítsunk: ezen kérsének kegyesen eleget tenni magunkban elhatároztuk. Miért is bízva a mindenható irgalmában, szent Péter és szent Pál apostolok tekintélyében, mindazon keresztény hívőknek, kik Németország, Ausztria és Magyarország, valamint Svájc bármely egyházmegyéjében, a nevezett társulatba lépnek belépésük első napján, ha töredelmes szívről a szent gyónáshoz járulnak és az Oltáriszentséget is magukhoz veszik: teljes bucsut,

továbbá ugyancsak a Németország, Ausztria és Magyarország valamint Svájc egyházmegyéiben, ugy az ezen társulatba már felvett, mint idővel felvendő ifjaknak, papi elnököknek, iparosmeistereknél és jötevőknek, ha szintén bünbánólag a szent gyónáshoz és szent áldozáshoz járulnak és az illető plébánia-templomot, vagy fioktársulati kápolnát, szent József oltalmi ünnepeén, ugyanazon társulat alapítási napján, vagy az ezt követő vasárnapon, kezdve az első estétől a következő nap nyugtáig, évenként a mondott napokon látogatják és ott a keresztény fejedelmek egyetértéséért, az erőteljesek kiirtásáért, a bűnösök megtéréseért és az anyaszentegyház felmagszaltatásáért. Istenhez ájtatos imákkal mondanak; amely napon a ténretek közöl ezt végzendik, telj s bünbocsánatot az Urban engedélyezünk. Végre, ha említett keresztény hívők, akik ama társulatba már felvették, vagy idővel felvendőek, nemkülönben és a többiek, akiket funnebb emlitettünk, az évrnek bármely hétfő-napján a »Könyörülj Istenem« zsol-tárt töredelmes szívről mondatják, valahányszor akár a társulat szabályai szerint, akár annak javára és gyaradodására bármely jócskekedetet végzendenek: a nekik feladott, vagy akármiépek még tartozásban levő vezeklésekből, az egyház szokása szerint, száz napot engedélyezünk. Egyuttal akarjuk, hogy mindezen összes és egyes bucsukat, bűnök bocsánatát, vezeklések olengedését, az Isten szeretetében elhunyt keresztény hívők lelkeért is közbenjáró könyörgés-képen alkalmazhatók legyenek. Minden ellenkező intézkedés kizárásával. Jelen intézkedésünk tíz évre érvényes. Akarjuk végre, hogy ezen levelünk másolatának, vagy nyomatottának is, feltéve hogy közjegyző aláírásával és egyházi méltóságában levő személynek pecsétjével vannak ellátva, oly hitel adassék, mintha eredeti levelünket mutatnak fel. Kelt Rómában, Szent Péternél a Halász gyürűje alatt 1894. december 19-én. Pápaságunk tizenhetedik esztendőjében.

Ruggiero bibornok helyett: *Marini* Miklós sub.

Láttam; Esztergom, 1895. június hó 26. *Boltizár* József püspök, ált. érseki helynök.

Városi és vidéki hírek.

A királyi család a vadászok-nak. A székesfejérvári 24. vadászszázalóalj, valamint a tiroli Kaiserjäger-ezred a királyi rendeletére új zászlót kapnak. A zászlóanyák mind az uralkodó családhoz tartozó hölgyek lesznek: a királyné, *Stefánia* özvegy trónörökösne, *Mária Terézia* és *Mária Valéria* főhercegnők.

A kir. főudvarmester és a Magyar Néplap. Mint a liberális »Vasvármegye«-ben olvasuk, *Gáspár* Ferenc muraszombati plébános köszönetet mond a kir. főudvarmesternek azon hazafias eszelekedéséért, hogy az ő hivei számára a *Lepényi* Miklós által szerkesztett »*Magyar Hírlap*«-ot 11 példányban megrendelte.

Ösv. gróf Károlyi Istvánné, a magyar arisztokrácia egyik általánosan tisztelt alakja, e hó 12-én este 10 órakor a híres Főthi kastélyban meghalt. Az elhunyt grófné, született *Orczy* Mária báróné, az idős gróf Károlyi Istvánnak harmadik felesége volt. A gróf már tul volt a 70 éven, a mikor öt oltárhoz vezette. Az elhunyt 1815-ben született és a legidősebb mánás-asszony volt. Az összes mánáscealádok épp ezért nagy tisztelettel környezték és évente meglátogatták. Tudvalevő dolog, hogy *Erzsébet* királyasszony sohasem mulasztotta el ez egy grófné meglátogatását s mindig örömmel rándult át hozzá *Güddöllő*ről Főthra. A 90 éves matróna teljes birtokában volt mindvégig szellemi tehetségeinek. Halála hírtelen jött; még délután együtt étkezett gróf Károlyi Sándornal. Ebéd után lefeküdt, elaludt s nem ébredt föl többé. Főth községe s különösen szegényei legnagyobb jötevőjét gyászolják benne. Az elhunyt gróf Károlyi Gábornak, Tibornak, Istvánnak, Sándornak nagynénje volt. Az elhunyt grófné igen vallásos volt s az egyházpolitika legutóbbi mozg imai, melyeket figyelemmel kísért, nagy bánattal töltötték el. Jótékonyága, nemes szíve országzerte ismeretes volt. A haláláról szóló jelentést *Károlyi* Sándor gróf megbízásából *Éble* Gábor történész, a Károlyi-család levéltárosa, dr. *Keszmárky* és *Hierling* tanárok állítják össze. A grófné halála gyászba borítja a *Zichy*, *Csáky*, *Cse-*

konios, Pálffy, Esterházy, Korniss, Erdődy, Degenfeld és Orozy-családok. A boldogultnak hült tetemét holnap délután helyezik nyugalomra a családi sírboltba.

— **Fejérmegyei közokorhása.** Huszár Agoston alispán, mint értesültünk, egy igen fontos javaslaton dolgozik, mely vonatkozólag a megfigyelésre szoruló elmebetegtek tekintetében fennálló térszűkésre, a megyei közokorhás kibővítését célozza. A kórház kibővítése s a modern igényeknek megfelelő berendezése terv szerint mintegy 30.000 frtot venne igénybe.

— **Brückner bácsi,** a kath. legény-és Szent-Vince-egyletek buzgó terjesztője és istápolója a lefolyt hét elején Komáromban járt, jelenleg pedig Győrött időzik.

— **Halálhír.** Mély részvételt vettük a gyászhiért, hogy Kolonics Ferencné szül. Vajda Margit f. hó 10-én éjjeli 1/2 órákor rövid szenvedés s a haldoklókszentségnek felvétele után életének 23-ik, boldog házasságának 3-ik évében jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemét nagy részvét mellett tegnap d. u. 6 órákor helyezték nyugalomra. Az elhunytat férje, szülei, testvérei s mostoha gyermekei gyászolják.

— **Megegyei közgyűlés.** A megyei törvényhatósági bizottság a közgyűlés megtartását f. hó 29-ről 31-ére halasztotta.

— **A népiskolák államosítása.** Csanádmegyei felterjesztést intézett a képviselőházhoz, melyben a népoktatás államosítását kéri. Fejérmegye és Székesfejérvár törvényhatóságai is felszólították a felterjesztés támogatására, s ha Fejérmegyei közgyűléstől nem is várhatjuk ezen inszinuáció visszautasítását, legalább annyit reménylünk, hogy Székesfejérvár katolikus közönsége egyszerűen napirendre fog térni Csanádmegyei átirata fölött.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Benes Sándor székesfejérvári kir. törvényszéki joggyakorlatot a pápai, Polgár Béla gyulai kir. törvényszéki joggyakorlatot a váli járásbíróhoz aljegyzőkké, továbbá Kozma Ernő érdi segédjegyzőt a duna-adori járásbíróhoz végrehajtóvá nevezte ki.

— **Előléptetés.** A székesfejérvári kir. törvényszék elnöke Horváth József váli járásbírói II-od osztályú hivatalosolgát az I-ső, Balogh Sándor székesfejérvári hivatalosolgát pedig a II-odik főtétési fokozatba léptette elő.

— **A nyugdíj-törvény módosítása.** Abauj-Tornavármegyei közönsége a nyugdíj-törvény módosítása tárgyában felterjesztést intézett a belügyminiszterhez. A megye a felterjesztést megküldte a társtörvényhatóságoknak támogatást végett.

— **Táncmulatság.** A martonvásári iparosok és földművelők olvasóköre f. évi július hó 28-án a saját helyiségében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj szemlyenként 50 kr.

— **A liberalizmus csecsemője.** Ezt a hangzatos címet kapta vala Nagyváradon egy születésre névze Reisz nevű kis „Goldstein Számi“, ha a kérelhetően törvény közebe nem lép. Reisz Dezső nagyváradi lakos valóságban kéjeleg a liberalizmusban és folyton azért imádkozott, vajha akkor látogatná meg családját a gölya, mikor életbelépett a egyedül üdvözítő állami anyakönyvvezetés. A gölya azonban — nyelvet még mindig nem államosítottak — másként határozott: bekocogott már most.

— Nem baj — mondotta Reisz — várunk addig, míg az új törvény életbe lép s a gyermeket csak akkor jelentjük be.

A bábaasszony megijedt és feltve a saját bórét is, kapacitálja Reisz.

— Nem lehet, én a liberalizmusból nem engedek. Gyermekeket majd csak akkor fogom elanyakönyveltetni, mikor életbe lép az új polgári anyakönyvvezetés: októberben. Eljen a liberalizmus! Minthogy a bába minden okos kapacitációja kárba vesztet Reisz ur liberalis rajongása mellett, megտette elelne a rendőrségnek a feljelentést. Reisz urat aztután megcítálták és megmagyarázták neki a törvényt,

a mi ellen ő még ott is hevesen perorált, a derék polgári anyakönyvi kihágásáért csekély pár forint bírságra kárhoztatták, a mit ő liberalis fájdalommal ki is fizetett.

— **„A bioskei egyetemi tanár.“**

Ezen a címen a „Pesti Napló“ esutörtöki száma furesa esetéről adott hírt. E hírt szerint Bieskén orvosi működtetést folytatott egy fiatal ember, a kinek állítólag ninesen orvosi diplomája. Molnár Albert, mint a P. N. irta Budapestről jött Bieskére. itt a betegeskedő körörvost is helyettesítette és hamarosan igen szép praxisa tett szert. A P. N. o közlöményét megeafolja egy budapesti könyvnyomató újság. Molnár Albert e szerint önálló orvosi működtetést Bieskén nem fejtett ki, hanem assistense volt csak Király István körörvosnak, a kitől ezért fizetést is kapott. Molnár különben, mint okmányok igazolják, a Rókus-kórházban is volt orvos gyakornok, Balaton-Füreden pedig egy masszage-intézetben működtött. A közlömény, mint a „Hír csarnok“ írja boszu műve s téves és rosszakaratu információkon alapult.

— **Keresd — nekeresd.** A pénzburasággal snjítottak egy negyed része mindent inkább csak fizetni nem akar. Az ilyenek, ha már a körükre ég a fizetés, egyet gondolnak, felszedik sátorfájukat s mennek egy házzal tovább. Így tett Zeke Kálmán Nekeresd (Fejérm.) pusztai lakos, is akit a sárbogárdi járásbírósg tulajdon elleni kihágás miatt 20 frtra megbírságot. Zeke a mióta elhagyta Nekeresdet, azóta a járásbírósg kimondta a hivatalos „keresd — et, ez ideig azonban eredménytelenül.

— **Villámcsapás.** Folyó hó 10-én a hirtelen jött nagy esőzés alkalmával városunkban a villám kétszer lecsapott: az egyik Hoffer Lajos prsházát érte s ott kárt is okozott, a másik pedig egy nagy jegenyofát gyujtott meg s hasított kétfélre.

— **Azok a híres hazafiak.** A protestánsok a katolikusokkal szemben büszkén verik a mellüket, hogy ők az ország leghűbb fiai, legnagyobb magyarjai. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítja a 14,800 állami segélyt élvező szarvasi tanítóképződeben lefolyt évszáz vizsgálat. A vizsgáló-bizottság elnöke Áhim Adám szarvasi evangélikus esperes volt, aki a tanítójelölteket a *csék szintakszissal* s a *tót literatúrával* nyaggatta. A növendékek azonban semmit sem tudtak, mire Áhim Adám a tanári konferencián kijelentette, hogy a növendékoket mind megbuktatja; ekkor szemére vetették az esperesnek, hogy a tanképosítón *amagyar nyelv és irodalom vizsgálat tárgyát nem képezte*, a mire az esperes ur kijelentette, hogy a *magyar nyelv és irodalom fölösleges*. Ily intézetben fölöslegessé kel lenne tenni a 14,800 frt segélyt is.

— **Kolerin-eset Fejérmegyében.** E cim alatt írja a „N. U.“: Polgári községben nagy rémületet okozott — írja levelezőnk — Nagy József odavall földesgazdának az esete, a kit a kor reggeli órákban iszonyu görosök leptek meg. A községi orvosok kolerin konstátáltak s az esztleges veszedelem terjedésének megakadályozása céljából minden előirt intézkedést fogantatosítottak. Ma megjelent a községben a járási főszolgabíró és a megyei főorvos és azon az alapon, hogy a beteg állapota némileg javult, a zárlatot feloldották. A község orvosa, dr. Radnai, erősen bizik abban, hogy a beteg életét megmentheti.

— **Helyreigazítás.** A „Fejérmegyei Napló“ jul. 8-ki számában „Egy plebános reklamációja“ cim alatti közlötkehe sajtó hília csuszott be, amennyiben a szóban levő Kukmér nem Veszprém, hanem miként beküldött soraimban írva volt: *V a s m e g y é*-ben van.

— **Megrogrott sikasztó.** Hornyák József martonvásári születésű, 26 éves napszámot s a budapesti törvényszéknél sikkasztással vádolták. Hornyák, ugy látszik érezte, hogy vaj van a fején, ki is kerülte a napot, a miert elrendelték országos köröztesést.

— **Hirtelen halál.** Kálmán Éva 20 éves, pátkai születésű leány a napokban vígan dolgozott a mezőn arató társával és dőlben Szűts Lajossal, kinek marokvágója volt, megbédelt. Ebed után az ott munkában levő leánytársait éneklésre

szólította fel, melynek befejeztében tovább folytatta munkáját. Munka közben egyszerre hirtelen összeesett, erős fejfájásról panaszkodott, elhalványult s 2 órai kinos szenvedés után napeszrásban meghalt.

— **Gazdát cserélt ökrök.** Molnár János csóri lakos e hó elején két fehérszürü ökröt hajtott a bodajki vásárra. Hogy — hogy sem az ökrök minden vételár nélkül gazdát cseréltek. Az új gazda az ökröket bármely hatóság útján a tulajdonos kezéhez juttathatja.

— **Helyettes állatorvos.** A földművelésügyi miniszter Bográ József állatorvos helyettesítésével, a ki már hónapok óta nines a megye területén, Szokocz Sándor állami állatorvost bízta meg, a ki mégis érkezett Székesfejérvárra s működését már megkezdette.

— **Elítélt pénzhamisítók.** A budapesti kir. törvényszék Gallai Imre kálozi és Kardos Miklós Sándor cecsei születésű egyéneket pénzhamisítás, illetve hamis pénz megszerzés büntetetté előbbit 2 évi fegyházra, utóbbit 6 havi börtönre, Gallai 4 évi, Kardost pedig 3 évi hivatalfosztásra s a politikai jogok gyakorlásának felfosztására ítélte.

— **Szer a vérzés előállítására.** Egy orosz orvos a vérzés azonnali előállítására kúrnó és gyors hatású szernek a vészon vagy gyapot halmuját ajánlja, mert az a sebtre hintve a vérral azonnal kérget képezvén, a véromlést megszünteti. Múntán a mindig frissen előállítandó szer fertőző anyag nem tartalmaz, ennélfogva megátolja a seb gyógyulását és gyenyedését. A szernek már azért is van gyakorlati haszna, mert egydarabka vészon miúndent található.

* Egy jó forgalmu vendéglőben rögtöni szolgálatra ügyes főzőné kerestetik. Bővebb felvilágosítást lapunk kiadóhivatalában.

Irodalom és Művészet.

— **A Katolikus Egyházi Zene-közlöny** június havi füzeté folytatólag az egyházi zene tanulmányozásával, az ünnepek szent misével, az egyház nyelvvel foglalkozik szakszerűen. Az olismert zenészek által szerkesztett szaklap előfizetési ára egész évre 1 frt 60 kr. Kiadóhivatal: Budapest, V., váci-körút 56 sz.

— **A „Herkó Páter“** kath. élelap folyó évi 26. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Molegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelap olvasóink figyelmébe. A „Herkó Páter“ előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 frt. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Örtizek ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zaibarus-utca 7.)

— Az **Évszak** c. divat és kézimunka folyóirat f. évi 14-ik száma, miként az eddigi számok, gazdag, változatos tartalommal jelent meg. A ruha és kézimunka udoságokat részletesen leírja s ügyesen illusztrálja. Szépirodalmi mellékletében néhány csinos elbeszélést s költeményt találunk. A Fáyliné Hentaller Mária szerkesztésében megjelenő lap előfizetési ára sárga kiadásban 6, zöld kiadásban 4 frt. Kiadóhivatal: Grill Károly könyvkereskedése, Budapest Dorottya u. 2.

Közgazdaság.

Divat a mezőgazdaságban.

Írta ifj. Wenninger Mátyás uradalmi kasznár. A ki az irodalmi munkákat főleg terjedelmük szerint bírálja, az tün figyelemre som méltatja az imént megjelent kis rőpiratot; de a ki ettől eltekintve a tartalomra fekteti a fősulyt, az bizonyára méltányolni fogja azon önzetlen törekvést, a mely szerzőnek ezen, valamint eddig megjelent műveiben és cikkeiben nyilvánul.

A gyakorlat embere, a lelkesült realis gazda ostromolja művecskéjében a divat káros betolyását a mezőgazdaságra, a mely luxuriózussa, költségossá és nagyobb kockázattal járóvá teszi a produktiót. A gazdák nem respektálják eléggé a természet szabá-

lyait, hódolva a divatnak, eltérnek a régi jó szokásoktól csak azért, hogy elmaradot-taknak ne tekintessenek.

Oknyomozólag, érdekesen és meggyőzőben bizonyítja be, hogy a buza olesó árának oka a túltermelésben rejlik, a mely az egyoldalú gazdálkodásból eredő nagyarányú buzatermelésre vezethető vissza, miőt is ajánlja a termelés lehető sokoldaluvá tételét. szóval a „Gazdasági Lapok” mottojának követését, a mely a következőleg hangzik: „Hozzunk mezzei gazdaságunkba helyes arányokat.” Ebből kiindulva elítéli a nagymérvű hizlalat, mely miatt elhanyagoltuk állattenyésztésünket, különösen a magyar faj tenyésztését úgy annyira, hogy a hizlalandó állatokat legnagyobb részben a külföld szolgáltatja gazdáinknak, mert a nagy uradalmauknál annyira redukáltatott a tenyésztés, hogy még igás állataikat sem képesek a saját produktumaikból fedezni, hizlálásra szánt állatokat tehát mind úgy kénytelenítettek beszerezni, miután a kisbirtokosok e szükségletet úgy mennyiség, mint minőség tekintetében fedezni nem képesek, nagyon természetes tehát, hogy agrrikultur államunknak a külföld tenyészt, mert mi elhanyagoljuk existenciánkat legjobban biztosító üzemágát, a tenyésztést, a mely körülmény elkerülhetlenül válságot von maga után s a melynek biztos előjeleit csak az nem látja, a ki nem bír egyoldalú és fiktív alapokra fektetett felfogásából kibontakozni; vagy a ki nem képes a jövővel számot vető racionális gazdálkodással megbarátkozni; végre a ki nem tud reálisan számítani.

Nem ok nélkül hangsúlyozza szerző munkájában a lelkiismeretes felszámítást, mert egyedül ennek emulassza, vagy felület fogamatossítása okozza nálunk a hizlálásnak oly nagy, sőt veszélyessé vált terjedését. Ha a gazdaközönség nem a tenyésztés rovására üzné a hizlalat, úgy nem jutott volna oda, hogy feljajdulnia kelljen az olesó hizott marha-árak felett, a melynek okát minden más körülményben keresi, csak a túlprodukciónban nem, a miben tényleg van. Okozza például a nagyipart, hogy ez hizlal, holott ez csak előnyére válnék a gazdáknak, ha megmaradnak kaptafájuk mellett és nem vetik el a tenyésztést, mert nemcsak jól értékesíthetnek tenyésztett és kiselőjeztett állataikat, de az ily iparvállalatok közelében, vagy azokkal kedvező összeköttetésben levő gazdaságok felesleges alomszalmájuk helyett trágyát kaphatnának. Vagy tán az volna helyén, ha az iparvállalatok tenyésztenek és a gazdaközönség pedig hizlal?

De tekintsük csak a hizlálás számláját, melynek terhére esik; a hizlálás céljaira szükséges épületek, gépek és eszközöknek kamatai, ezeknek tatarozási és fentartási költsége; szóval a hizlálás érdekében eszközölt mindennemű befektetések kamatai; a gondozás és ápolás költsége, a hizlálás kedvéért, a mesterséges takarmányok előállítására fordított produktív területeknek, gabonatermelés alapján kiszámított jövedelmi átlaga, az elfogyasztott természetes, mesterséges és ipari takarmányok és alomszalma értéke; a hizlalandó állatok beszerzési ára és minden költsége, végre a nagy arányú rizikó. Ellenben a hizlálás javára irandó: a hizott állatok eladási ára, a nyert trágyamennyiség teljes értéke.

A ki így kalkulál, az bizonyára nem fogja az állattenyésztés rovására üzött hizlalat oly busában jövedelmezőnek tartani, különösen ha figyelembe vesszük a széles kereskedelmi politikát, mely szerint a mézszárosok kényük-kedvük szerint szabják meg a piacokon a hizott marha árát, sőt az árak lenyomására még taktikai manőverektől sem riadnak vissza, példa rá a múlt hónapban elrendelt és most ismételt kivitelit zár a bécsi piacról szá- és körömfájás miatt, éppen ezen időszakban, a mikor aránylag legtöbb marha kerül eladásra, így a gazda szerencsésének tarthatja, ha odaajándékozhatja hizlálási nyereségét csak azért, hogy

veszteségi számlája lehetőleg elviselhető legyen, mert a kész marhát tovább tartani csak a veszteség szaporítása volna. Ilyen fogásokkal pedig akkor élnek a vevők, a mikor éppen akarnak, a miből csak az tűnik ki, hogy a hizlálásnál a kockázatot felelő nagyobb, mint a szentermelésnél és éppen ebben rejlik veszélyes volta. Különös még a dologban az, hogy a fogyasztó közönség nem őrzi a nyomott áraknak előnyös voltát.

Kivánatos volna tehát, ha gazdaközönségünk a sajtó és a közjölét érdekében kis iparban számítana és előrelátóbb lenne, mert nagy befektetéseket tenni, de annak kamatait nem számítani, valóságos öngyilkos eljárás. Önámítás és megfélemlés a könnyen hívő közönségnek azért, mert ha valami, úgy az ez irányban tanusított felületesség és divathóbort bosszulhatja meg magát legkeservebben nemcsak egyesekek, de vég-eredményben a közérdeken. Ezen okból méltattuk terjedelmesebben szerzőnek a hizlálásra vonatkozó reális nézeteit.

Végül megemlékezik még szerző röpiratában a társadalmi bajokról, a melyeknek csiráját a pártviszályokban vélirejleni. Ezekből a gazdakongresszustól várja, hogy az egyenlőségeket komplanálja és egyetértést létesítsen ne csak gazdák között, de szemben a kormányval is, mert hasznos működést csakis egyesült erővel lehet kifejezni. Odatörkedjünk tehát, hogy a közigazgatás reformáltassék és a mezőgazdasági érdekképviselet helyes alapon mielőbb szerveztessék.

Ajánljuk az egészséges eszméket tartalmazó röpiratot gazdaközönségünk figyelmébe. Megrendelhető portomontéssal küldéssel 45 kr beküldése mellett a Keszthelyi Hirlap kiadóhivatalában Keszthelyen.

— Nemzetközi gazdakongresszus.

A III. nemzetközi gazdakongresszus ez évi szeptember 8—16. között Brüsszelben fog megtartani Lipót belga király és a belgiumi kormány védnöksége alatt. A kongresszus elnöke Kartuyvels von der Linden J., a belga gazdasági egyesület igazgatója lesz. A kongresszuson a következő tizenkét tárgy kerül tárgyalásra: 1. gazdasági oktatás; 2. mezőgazdasági tudomány; 3. a gazdasági szövetkezés; 4. törvényhozás és közigazgatás; 5. a pénzügyi helyzet; 6. az állattenyésztés; 7. állatgyógyászat; 8. növénytermelés; 9. gyarmatügy; 10. erdőművelés; 11. halászat; 12. mezőgazdasági ipar.

— **Arató gépversenyt Löcsén.** A szepesmegyei gazdasági egyesület f. év augusztus hó közepén táján Löcsén dombos és lejtős területén arató gépversenyt rendez. A versenyre csak következőkkel ellátott aratógépek becsajátatnak. Az egyesület által kitűzött 400 koronás díj a bíráló-bizottság által mindenestre az aránylag legjobbban működő gép tulajdonosának ki fog adni. Jelentkezések és gépküldemények az egyesület titkári hivatalához Löcsén pályaudvar intézőndök. A verseny napjáról a jelentkezők külön, a résztvenni óhajtó közönség a lapok után fognak értesítettetni. (K.)

— **A papiros forintokat még elfogadják.** A múlt hét folyamán több lap azt híresztelte, hogy a papiros forintokat július hó 1-től magánforgalomban nem fogadják el. Ezen hírek annyiban tévesek, a mennyiben a papiros forintok f. év december hó 31-ig maradtak még magánforgalomban, azontul 1896. évi június hó 30-ig a nyilvános pénztáraknál lesznek csak beválthatók s így ezen pénznemek még egy esztendőig maradnak érvényben. Megjegyezzük, hogy a beváltást 1896. évi december hó végeig lehet kérelmezni.

— **Új helyi vasút.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint folyó évi július hó 15-től szeptember hó 30-ig Budapest keleti pályaudvar és Ercsi között mindkét irányban egy-egy új helyi vonat fog naponta forgalomba helyezettetni. Az új helyi vonat Budapestről délután 3 óra 35 perckor fog indulni és Ercsire délután 5 óra 35 perckor érkezik. Ercsirel pedig

este 8 óra 10 perckor fog indulni és Budapestre éjjel 10 óra 20 perckor érkezik.

— **Rétöntösés.** Székesfehérvár szah. kir. város képviselőtében Fittler Béla tisztú ügyész a város tulajdonát képező sörház alatti rét öntözésére engedélyt kért. Ezen ügy tárgyalására Havranek József polgármester 1895. évi augusztus hó 12-ik napját tűzte ki s erről az ismeretlen érdekelteket hirtetés után, a város közönségét Schleicher József, Peuser Frigyes, Felmayer István és Fiai cég képviselőtében Felmayer Károlyt, mint érdekelteket vizümü tulajdonosokat, továbbá a Nádor-csatorna-társulat képviselőtében dr. Eisenbarth Károly meghatalmazottat és Berregi József, öz. Mikó Ferencné szül. Vinczai Anna, Kiss Mihályné szül. Töke Erzsébet, kk. Szalai István képviselőtében annak törvényes gyámját, Töke Annát, Szalai Péterné szül. Renner Annát. ifj. Csákerényi Nagy Józsefet, Hegedűs Györgynét szül. Nagy Annát, Rákos Ferenc és neje Burján Katalint, kk. Vurczinger Mária és József képviselőtében ezek törvényes gyámját, Farkas Mihály és neje Töke Erzsébetet, ifj. Lics Ferenc és neje Szigl Erzsébetet, Töke István és neje Peresztegyi Nagy Rozáliát, Antal József és neje Mészáros Erzsébet helybeli lakosokat és Zalai Alajosné szül. Ráski Johanna budapesti lakosnót a városához kapujára kifüggesztendő hirdetéssel és külön végzéssel értesíti azon felhívással, hogy észrevételeiket megtenni avagy a tárgyaláson megjelenni el ne mulasszák, mert mulasztásuk esetén meghallgatásuk nélkül fognak határozatot hozni.

— **Kiállítási levelező lapok.** A kereskedelmi minisztérium a milleniumi kiállítás alkalmával külön levelező lapot nyomtat, a melyeken a kiállítás és a főváros látóképei vannak feltüntetve. A levelező lapok tervezésével és aqerrelben való megfésztésével a miniszter Vágó Pál, Roskovits Ignác, Kimnach László és Cserna Gyula festőművészeket bízza meg, a kik mintákat már be is mutatják a miniszternek és a kiállítás igazgatóságának. A művészi kivitelű, csinos rajzokkal ékesített levelezőlapokat a jövő év elején hozzák forgalomba.

— **Állatjárvány.** Pinechely tolnamegyei községben a szarvasmarha állományban a szá- és körömfájás, Németi és Madocsa községekben pedig a sertések közt az orbáné járványserűleg fellépett. A tolvaterjedés megakadályozására a hatóság a szükséges övintézkedéseket megtette.

— **Műtrágya.** (A „Hungária” műtrágya, kénvas és vegyi-ipar részvény társaság jelentése, Budapest.) Az őszi üzlet változtalan, alacsony árak mellett is megtartotta élénkségét és a lefolyt héten ismét igen számbavehető kőtecsék eszközöltek. — A kőtecsék részbeni lebonyolítása már a lefolyt héten megkezdődött. — Érdeklődés és kereset főleg prima-szuperfoszfát, ammoniak-szuperfoszfát és thomas-salak iránt mutatkozik, miglen nyers csontliszt továbbra is elhanyagolt. Csontliszt-szuperfoszfátot alig keresik gazdáink és nagyon helyesen a minőségűleg ép oly jó, de olesőbb prima-szuperfoszfátot veszik. Chiliaslétomot — e eikk természeténél fogva — őszi szállításra nem keresik; tavaszi szállításra ellenben nagyobb tételekre történtek kőtecsék. Gazdáink igyekeznek a mai olesó árakat kibaszalni, a mit nagyon jogosultnak tartunk, mert a jelenlegi magas szállítási díjtételek Chiléből a slétromárakban előrelátólag befolyással lesznek. Atkmann Thomas-salak statisztikája július 1-vel a következő:

Elszállítások Európába: 1894. június havában 398,000 q., 1895-ben 502,000 q., 1894. január 1-től június 30-ig 5,998,000 q., 1895-ben 6,302,000 q. Készletben Európában: 1894. június 30-án 247,000 q., 1895-ben 793,000 q., Szállítás alatt Európában: 1894. június 30-án 2,250,000 q., 1895-ben 2,250,000 q. Látható készlet: 1894. június 30-án 2,497,000 q., 1895-ben 3,043,000 q.

Jegyzéseink a következők:

Kettős-szuperfoszfát	20—22%	6—6 50 ft
Prima-szuperfoszfát	16—18%	4 50—5—5 ft
v. ind. párolt csontliszt 4 1/2—35%		6—6 50 ft
Hoyermann-f. Thomas-salak	18—20%	3 60—3 80 ft
ugyanaz	20—25%	3 75—4 25 ft
Kállitragya	20—25%	2 80—3 05 ft

Ammoniak-szuperfoszfát 10—12%—3-5%	5-50 — 7-10 frt
Kémsavas-káli 30—36%	12-25 — 12-75 frt
Chlorsalétrom azonnali szállításra	12 — 12-25 frt
" 1896. évi tavaszi "	11-80 — 12-10 frt

Az árak 100 kgonként zsákkal együtt elegysúly tisztasuly gyanánt az egyes állomások távolsága szerint értődnek.

Vasgálic I-a	3 — 3-20 frt
Vasgálic II-a	2-80 — 3 — frt
Rézgálic	24-20 — 25 — frt

(100 kgonként 50 kgos hordókban Budapesten.)

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus hűrokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bűnrészeséggel a zsidós ajtót, amely garasainkból palotákat emel, de uton-utjélen pellengérré állítja hitünket és arcúl veri katolikus hitelveinket.

gassuk bűnrészeséggel a zsidós ajtót, amely garasainkból palotákat emel, de uton-utjélen pellengérré állítja hitünket és arcúl veri katolikus hitelveinket.

g. e Szívesen vettük. Kérjük közelebbi címét. — B. I. Csáktornya. Már nagyon idejét mult a ezért legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetjük. A választó jog elkobzásáról szóló multkori cikkét az aradi A-f. szöröl-szóra kiollóta. — Sz. és V. Mi dr. M. S. aposztázijára vonatkozólag épen nem tévedünk és fontartjuk multkori következtetésünket. A mi azokat a gratulációkat illeti, nem irigykedünk ezekért senkire. Végre pedig nagyon lekötelezne minket az, a ki lapunkból be tudja nekünk bizonyítani, hogy mi a liberális korifensokat egyéni besületükben, nevékon nevezve meg őket egy sértettük meg, a mint azt a liberális lapok tették és teszik a mi vezérferfiainkkal. Állítani könnyű, de bizonyítani nehéz. Ezt szívleljék meg azok, a kiknek kevés a vágott dohanyuk!

Templomi szövetek gyára.

Kitüntetve 1873.

Kitüntetve 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27,

Képviselő: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készítek minden templomi ruhát, p. o.

Casulát, Vecsernye-köpenyt, Dalmatikát, Velumokat, Stóllákat, menyezeteket, zászlókat stb.,

valamint egész ORNATUST a legkorrektebb kivitelben.

Templomi szükségletek.

Műhímezés.

Templomi ruhák.

Műfogak és fogsorok

a legújabb amerikai modor szerint.

FOGTÖLTESZELÉSEK

arany-, platina- vagy emailban.

FOGHUZÁSOK

AZ ANTISEPSIS SZABÁLYZATA SZERINT.

Fogtisztítások, a legcélszerűbb eszközökkel.

Egyetemes orvos-tudor

DR. RITSCHER ZSIGMOND

fogorvos és fogtechnikus

belváros, a sas-utca 7. sz. (Mayer-féle ház).

Rendel: délelőtt 8—12 óráig.
déltután 2—6 óráig.

Vasuti nyári menetrend.

Székesfejérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
Déltután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.
Este 9 ó. 21 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 55 p. este.

Budapestről Székesfejérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
Délelőtt 11 ó. 50 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 3 ó. 16 p. d. u.
Déle 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
Déltután 4 ó. 50 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. 36 p.
Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
Este 9 ó. 25 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éjjel.
Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfejérvárról Uj-Szöny felé:

Délelőtt 10 ó. teherv. szem. száll. indul
Uj-Szönyre érkezik 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Uj-Szönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfejérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll. indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
Délelőtt 11 ó. 27 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.

Székesfejérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Délelőtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
Déltután 4 ó. 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
Déltután 6 ó. 42 p. személyvonat indul
Siófokra érkezik 7 ó. 42 p. este.
Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p.
Éjjel 11 ó. 43 p. indul
Nagy-Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Székesfejérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
Reggel 10 ó. 0 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 2 ó. 10 p.
Déltután 2 ó. 0 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. este.
Siófokról indul személyvonat 8 ó. 15 p.
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 16 p. este.
Éjjel 12 ó. 15 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 4 ó. 16 p. reggel.

Székesfejérvárról Veszprém felé:

Délelőtt 9 ó. 34 p. személyvonat indul
Veszprémbe érkezik 10 ó. 59 p.
Kis-Czellbe érkezik 1 ó. 17 p.
Déltután 1 ó. 35 p. indul
Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.
Este 9 ó. 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 11 ó. éjjel.

Veszprémből Székesfejérvár felé:

Reggel 4 ó. 19 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. 0 p.
Délelőtt 7 ó. 3 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 30 p.
Déltután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 5 ó. 35 p.

Minden ünnep és vasárnap

a 3165-ik számú tehervonattal:

Veszprémből indul 7 ó. 45 p. este.
Péthről indul 8 ó. 40 p. este.
Székesfejérvárra érkezik 10 ó. 9 p. este.

Liebing Richárd toronyóra-gyár.

Liebing Richárd, a bécsi es. kir. kereskedelmi törvényszék és a bécsi 13. ker. es. kir. városi kiküldött járás-bíróság hites szakértője és beeselője

Bécs, ¹³/₁₀ Speizingerstrasse 66.

kizárólag csak toronyórákat készít, templomok, városházák, kastélyok, lak-tanyák, iskolák, gyárak stb. számára, a legújabb és legjobb konstrukció szerint és szolid kivitelben. Hasonlóképen elvállalja toronyórák javítását is, közsé-geknek pedig részletfizetéseket is engedélyez.

Költségvetések díjtalanok.

AKTUÁLIS RÖPIRAT!

Epen most jelent meg:

Divat a mezőgazdaságban

írta: Ifj. WENNINGER MÁTYÁS, urad. kasznár, gazdasági író,

mely behatóan ismerteti a divat káros befolyását a mezőgazdaságra; gyakorlati alapokon oknyomozólag tárgyalja az olesó buza-kérdést; párhuzamban fejtegeti az állattenyésztés és hizlalás üzemét; rámutat a gazdatáradalomban mutatkozó bajokra, szóval felsorolja a gazdasági válságot előidéző körülményeket és megjelöli a kibontakozás irányát.

A röpirat ára 40 kr. 45 kr-nak előre beküldése mellett bérmentve.

Megrendelések

a „Keszthelyi Hírlap“ kiadóhivatalához

Keszthelyre (Fő-utca 94.) intézendők.

STOWASSER J.

esász. és kir. udvari és hadseregi szállító, hangszergyáros

Budapest, II. kerület, Lánchíd-utca 5. szám.

Saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütő-hangszerek, kitünő erős hangu

cimbalmok

és azok alkatrészeiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tüzoltói, községi zenekarok és más zenegyűlések felszereléséhez szükséges fuvó- vagy vonó-hangszerek a legolcsóbbban s legelőnyösebb fizetési feltételek mellett.

Mindennemű hangszerek és harmonikák javítása a legolcsóbb árban eszközöltetnek.

Elpusztíthatatlan erős orgona-hangu harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Ócska hangszerek becseseltetnek.

Közszéki dobozok.

FÜSTER IMRE

kárpitos és butorgyáros

Székesfejérvár, sas-utca 16. sz.

Ajánlja

30 év óta fennálló
dúsan felszerelt

BUTORRAKTARÁT.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU

háló, ebédlő, salon és uri szobák berendezése művészi kivitelben mindenkor raktáron vannak.

Egész lakosztályok bebutorozása rövid idő alatt izlésesen, jutányos áron készíttetnek.

Antik, rokokó, barokk-stílyú butorarakokat saját rajzolóink tervei szerint faragnak.

Butortermeink bármikor megtekintethetők és a nagyközönség rendelkezésére állanak.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

*) E pártfogást
DÁNIEL ERNŐ
magy. kir. keresk. min.
ur Ó. nagym. 4512/95. sz.
feliratában biztosította.

„MENTOR“ Ellátási-Vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám.

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kilocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr havi befizetés mellett

Elszállásolás saját új szállóhelyeiken. Étkezés a főváros és a kiállítás előkelőbb éttermében.

ELLÁTÁSI KÖNYVECSKÉKET

melyek a kiállítás egész tartama alatt 7 napra szóló

szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás- és szórakoztatási-szelvényeket,

1 kiállítási tombola-jegyet, végül egy 2000 koronás baleset-biztosítási bárcát tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4-4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz.) — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágosítással szolgálnak:

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank. — A „Mentor“ Ellátási-Vállalat.

Dr. Morzsányi Károly
országgy. könyv. min. t. elnök.

Ehrlich G. Gusztáv
főv. biz. tag, gyáros, min. t. elnök.

Rózsa Lajos
igazgató.

Hegedűs Dániel
titkár.

Takács Zsigmond
az Első magy. áll. biz. társ. közp. főfelügy. főv. biz. tag, ház- s szálloda-tulaj.

Stadler Károly

Székesfehérvári képviselőség: PINKÁSZ ZSIGMOND és FIA uraknál.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve.